

Solbakken barnehage

Årsplan 2026-2028

- Hjerterom for små og store

FORORD

Dette er årsplanen for Solbakken barnehage høsten 2026 - våren 2028.

Årsplanen legger grunnlaget for arbeidet vi utfører i barnehagen. Vi ønsker at den skal gi et godt bilde av hva vi vektlegger i arbeidet vårt på Solbakken, og våre arbeidsmetoder.

Planen er utarbeidet på planleggingsdager og personalmøter, og hele personalet har bidratt til dette dokumentet.

«Samarbeidsutvalget skal fastsette årsplanen for barnehagens pedagogiske virksomhet» jf. § 2 barnehageloven. Når årsplanen er vedtatt vil den også fungere som en avtale mellom de ansatte, brukerne og eier.

Vedtatt av Samarbeidsutvalget, juni 2026

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Velkommen til Solbakken s. 5
2. Hvorfor en årsplan s. 6
3. Barnehagens formål s. 7
4. Solbakkens verdigrunnlag – kristen formålsparagraf s. 8
5. Barnehagen som pedagogisk virksomhet s. 9
6. Foreldresamarbeid s. 10
7. Satsningsområde s. 11
8. Omsorg, lek, danning, læring, likestilling og likeverd s. 12
9. Psykososialt barnehagemiljø s. 14
10. Fagområdene – progresjonsplan s. 15
11. Pedagogiske verktøy s. 23
12. Livet på Solbakken s. 24
13. Overganger s. 25
14. Førskolegruppa s. 26
15. Praktisk informasjon s. 27

1. VELKOMMEN TIL SOLBAKKEN

Litt utenfor Spydeberg sentrum finner dere Solbakken barnehage. Vi er en barnehage med tre avdelinger, for barn i alderen 1-6 år.

Solbakken er eid av Solbakken Misjonsforening, og har utvidet kristen formålsparagraf. Det ønsker vi at dere skal få kjenne her på Solbakken, sammen med visjonen vår «**Hjerterom for små og store**».

Vi som jobber på Solbakken ønsker å arbeide for at barna som går her skal få gode år i barnehagen, med mye lek, latter, trygghet og omsorg. Vi er takknemlige for å få dele hverdagen med barna og familiene deres, og setter stor pris på samarbeidet mellom oss.

Med hilsen fra
personalet i Solbakken barnehage.

2. HVORFOR EN ÅRSPLAN?

Alle barnehager er etter Lov om barnehager pålagt å utforme en årsplan. Årsplanen er utarbeidet etter Rammeplanen 2017. Solbakken barnehage bygger sin virksomhet på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven, og på internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, blant annet FNs barnekonvensjon.

Årsplanen har flere viktige funksjoner:

- Den er et arbeidsdokument for personalet, og dermed også et utgangspunkt for samarbeid med foreldrene.
- Den gir konkret informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal gi både foreldre og ansatte en overordnet oversikt over det pedagogiske arbeidet vårt. Med utgangspunkt i Rammeplanen og årsplanen lager de ulike avdelingene også egne årshjul og måneds – eller ukesplaner. I disse vil dere få mer innblikk i det praktiske arbeidet på avdelingene, og også gjennom dokumentasjon som kommer underveis i året.

3. BARNEHAGENS FORMÅL

I barnehageloven § 1 står barnehagens formål beskrevet: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Barnehagens innhold

Utdrag fra barnehageloven § 2: «Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

4. SOLBAKKENS VERDIGRUNNLAG - KRISTEN FORMÅLSPARAGRAF

Solbakken barnehage bygger sine verdier på verdigrunnlaget som står beskrevet i Rammeplanens kapittel 1. Solbakken praktiserer i tillegg utvidet formålsparagraf, jf. barnehageloven § 1a. Utvidet kristen formålsparagraf innebærer at de kristne grunnverdiene blir formidlet til barna, blant annet nestekjærlighet, respekt og tilgivelse. Vi står friere i forhold til formidling av hva kristen tro innebærer, og vi er også forpliktet til det.

Barna på Solbakken skal få kjennskap til den kristne tro, spesielt gjennom høytidene, og gjennom fortellinger fra Bibelen. Barna vil få høre historier om Jesus og livet han levde, og vi synger kristne bordvers og sanger. Hvilke fortellinger vi har fokus på vil dere kunne lese mer om i barnehagens bibel-årshjul på hjemmesiden vår. Videre samarbeider vi med Spydeberg menighet. Dette foregår i jevnlige samlinger hvor vi har presten på besøk hos oss, og spesielt i høytidene.

Må alle som barn som går i Solbakken barnehage, eller de ansatte, være kristne? Nei, vi ønsker å være et godt sted for alle, samme hva slags bakgrunn man kommer fra. Alle familier er ulike, og her er det rom for ulike tros- og livssyn. De ansatte har ulike bakgrunner og livssyn, men alle skal ha respekt for den kristne tro. Vi som jobber her skal kjennetegnes ved å være trygge og nærværende, og vi skal møte alle med raushet, respekt og et syn på at alle mennesker er like mye verdt.

«**Hjerterom for små og store**» er visjonen vi jobber etter på Solbakken. Den uttrykker nestekjærligheten vi vil skal prege møtene våre med barn, foreldre og ansatte. Gjennom de neste barnehageårene skal vi arbeide mer med visjonen vår og hva den skal bety for arbeidet vårt, sammen med de tre kjerneverdiene **respekt, trygghet og nestekjærlighet**.

5. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes, jf. Rammeplanen 2017. I årsplanen beskriver vi hovedtrekkene av det vi planlegger for året på Solbakken. I tillegg vil hver avdeling lage årshjul og månedsplaner. Vi bruker avdelingsmøter, fagmøter, personalmøter og plandager til dette arbeidet.

Gjennom året dokumenterer og evaluerer vi arbeidet underveis. Noe av dette vil dere kunne lese om i månedsbrev, eller dokumentert gjennom bl.a. KidPlan. Evaluering hjelper oss med å se med kritiske øyne på hva vi gjør. «Refleksjon over egen praksis» er noe vi arbeider aktivt med i personalgruppen, dette trener vi oss ekstra igjennom et utviklingsarbeid gjennom kommunen og Oslo Met. Refleksjoner vi gjør oss er nyttige for evaluering og planlegging av arbeidet vårt videre.

Barns medvirkning

Planene legges, og også endres, ut ifra barnegruppas interesser og behov. Barn har rett til å medvirke i hverdagen sin, og det er viktig at vi voksne gir barna muligheter til dette. Rammeplanen sier bl.a. dette om medvirkning: *«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet.»*

En stor del av grunnlaget for dette arbeidet er observasjoner, av både enkeltbarn og hele barnegruppa. Gjennom observasjon og pedagogisk dokumentasjon av det vi gjør får vi kjennskap til barnas uttrykk og synspunkter. Det er viktig at vi er nærværende voksne i dette arbeidet. Vi må gi barna anledninger til å ytre seg, og ikke minst at vi lytter til de ulike måtene barna uttrykker seg på.

6. FORELDRESAMARBEID

Foreldre skal også ha mulighet til å påvirke innholdet i hverdagen på Solbakken. Dette er lovfestet, og barnehageloven sier blant annet dette om foreldresamarbeid: *«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»* I Rammeplanen kan vi lese at *«Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»*

Foreldrene er de viktigste i barnas liv, og vi er helt avhengige av et godt samarbeid. Vi ønsker gjensidig tillit og respekt, og vi bruker mye tid på å bygge gode relasjoner. Foreldresamarbeidet på Solbakken foregår blant annet gjennom disse arenaene:

- Den uformelle kontakten ved levering og henting
- Foreldremøter høst og vår
- Foreldresamtaler tilbys høst og vår, og ekstra ved oppstart
- Foreldrearrangementer

Vi ønsker et nært samarbeid med dere foreldre, og vi ønsker at dere kommer til oss med innspill og tanker rundt arbeidet vårt. Vi får tilbakemeldinger gjennom brukerundersøkelser, og disse tas med videre. Hver avdeling velger også sine foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget.

7. SATSNINGSOMRÅDE «Lesemagi»

Hver periode har vi et eget satsningsområde med noe vi skal fokusere ekstra på. Fremover er «lesemagi» temaet vårt, og hovedmålet er:

Vi ønsker å gi barna opplevelser som leder til leseglede, fellesskap og inspirasjon.

Det er mange grunner til at dette er viktig å fokusere på i barnehagen. Først og fremst er gode lesestunder og historieformidling viktig for det enkelte barnets trivsel og glede. Sammen med trygge og bevisste voksne får de oppmerksomhet, tid og tilstedeværelse. Et trygt fang og en kjent stemme som leser legger rammer for gode felles opplevelser, og er et viktig utgangspunkt for barnets sosiale utvikling og fellesskapsfølelse.

I tillegg er lesing viktig for den språklige utviklingen: *Tidlig stimulering av språk er viktig for barns utvikling, både på kort og lang sikt. Språk er sentralt for utvikling av kognitive ferdigheter, kommunikasjon og sosialt samspill. Språk gir fellesskap, identitet og tilhørighet i samfunnet vi lever i. Barn med godt utviklet språkforståelse opplever ofte større grad av trivsel og mestring (St.melding 6).*

Utvikling av språk skjer i samspillet mellom barnet, menneskene og omgivelsene det har rundt seg. Kvaliteten på disse samspillene er viktig, og nettopp denne kvaliteten er en stor del av jobben vi har med dette satsningsområdet. Vi må legge til rette for et variert språkmiljø, hvor vi tilbyr ulike formidlingsformer, et mangfold av bøker, sanger, bilder og tekster.

8. OMSORG, LEK, DANNING, LÆRING, LIKESTILLING OG LIKEVERD i Solbakken barnehage.

OMSORG: Omsorg er en forutsetning for å kjenne trygghet og trivsel. Det er viktig at vi som jobber på Solbakken er bevisst vår rolle som omsorgspersoner, og også som forbilde når det gjelder å vise empati og nestekjærlighet. Vi er rause mot hverandre og viser omsorg både for liten og stor. «I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for» (Rammeplanen 2017). Vi er lydhøre ovenfor barnas uttrykk og prøver å møte de med oppriktig interesse og imøtekomme deres behov for omsorg, både fysisk og psykisk. Vi bruker den tid som trengs for at barna skal føle seg trygge og vi tilpasser oss for å skape en mest mulig stabil tilværelse for barna. Gode rutiner og tydelige voksne gir trygghet.

LEK: Leken har egenverdi, og den styrker og utvikler sosiale ferdigheter. «Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. (..) Ved å late som, går barnet inn i sin egen forestillingsverden, tar andres perspektiv og gir form til og kan bearbeide tanker og følelser» (Rammeplanen 2017). Det er utrolig mye læring i lek, så tid til frilek er derfor noe vi setter høyt. Vi ønsker å legge til rette for variert lek, inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse. Vår rolle er å fremme et inkluderende lekemiljø og observere, berike og delta på barnas premisser. Vi prøver aktivt å bidra til at alle kommer inn i leken, og veileder når det er behov for dette.

DANNING: Danning er en prosess som foregår hele livet, og som skjer gjennom en vekst i kunnskaper, ferdigheter og innstillinger. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå verdier og normer som er viktige for fellesskapet (Rammeplanen 2017). Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter, utvikle kritisk tenkning og vi skal gjøre barna i stand til å være selvstendige og ansvarlige deltakere i et fellesskap. Barnas individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og få komme til uttrykk (Rammeplanen 2017). På Solbakken vil vi at barna skal få oppleve seg selv som verdifulle og kompetente. Vi vil legge til rette slik at barna utvikler positiv selvforståelse og støtte dem i en positiv identitetsutvikling. Gjennom gode samspill, lek, dialog og utforskning, både barna alene og sammen med bevisste voksne, ønsker vi å bidra til at vår barnehage oppleves som en god dannelsesarena.

LÆRING: Læring foregår gjennom både formelle og uformelle situasjoner. Læring skjer i samspill, og barn lærer av alle erfaringer og aktiviteter det gjør. Barnehagen skal være et stimulerende miljø som støtter opp om barnas lyst til å utforske, leke, lære og mestre. I barnehagen vil vi legge til rette for at barna får allsidige erfaringer, og utfordringer og mestringsopplevelser i samsvar med barnas alder og utvikling. Gjennom deltakende og engasjerte voksne vil vi kunne støtte barna i deres utvikling. Vi ønsker å undre oss, være kreative og kunne bruke alle sanser i denne læringsprosessen sammen.

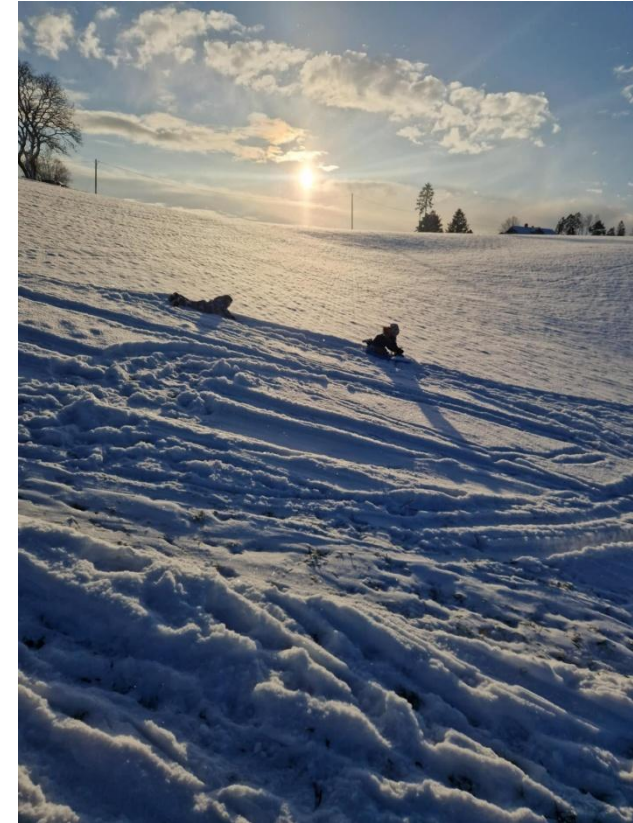
LIKESTILLING OG LIKEVERD: «Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barna skal møte og være med å skape et likestilt samfunn, der alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne være gode rollemodeller, formidle og fremme likeverd og likestilling» (Rammeplanen 2017).

9. PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

1. januar 2021 trådte det i kraft en egen bestemmelse i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø, kapittel 8. Kapitlet gir klare retningslinjer for arbeidet med dette: Både gjennom forebygging og det å gripe inn når noe skjer, og å undersøke og ta på alvor når et barn eller foreldrene sier at det ikke er et trygt og godt barnehagemiljø.

Vi mennesker er grunnleggende sosiale, og vi har alle et behov for sosialt fellesskap rundt oss. Fellesskapet gir oss grunnleggende trygghet og trivsel, og vi klarer oss rett og slett ikke alene. Utenforskap gir oss derimot utrygghet og mistriksel. Kapittel 8 om psykososialt barnehagemiljø omhandler nettopp dette fellesskapet. Dersom vi som arbeider i barnehage skal sørge for at alle barn har det trygt og godt må vi forsøke å forstå systemene i disse fellesskapene.

Solbakken barnehage har deltatt i kompetanseutvikling gjennom Høgskolen i Innlandet: «Barnas verneombud». Målet med dette arbeidet har vært å styrke kompetansen vår, og trygge oss i arbeidet som omhandler sårbare barn i barnehagen.

10. **PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE**

Rammeplanen har syv fagområder som skal sikre at innholdet i barnehagen har en god bredde. Vi arbeider med fagområdene gjennom hele året, og de vil være representert hver dag i det vi gjør, både gjennom planlagte temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

Progresjonsplanen under beskriver litt av hvordan Solbakken barnehage arbeider med fagområdene. Progresjon innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang (Rammeplanen 17 s. 44). Barna skal få utfordringer tilpasset sine interesser, kunnskaper og ferdigheter. Vi vil derfor arbeide for å gi de gode mestringsopplevelser, samtidig som vi sikrer utvikling og noe å strekke seg etter.

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeidet med dette fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av ulike kommunikasjonsformer (Rammeplanen 17 s. 47).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
- Vi leser og ser i bildebøker - Vi bruker rim, regler, eventyr og sanger - Vi bruker konkreter for å illustrere eventyr, bibelfortellinger og sanger - Vi setter ord på og bekrefter barnas følelser, handlinger, opplevelser og behov - Voksne er aktive i barnas lek og aktiviteter, og legger til rette for lekemiljøer hvor leken og språket får utfolde seg	- Vi tilbyr et mangfold av bøker, sanger, lydbøker og eventyr - Vi gir barna mulighet til å leke med lyder, sanger, rim og regler - Voksne leser bøker og spiller spill sammen med barna - Vi oppfordrer barna til å bruke ord for å uttrykke sine meninger, følelser og tanker – samt lar barna fortelle om opplevelser og lytte til hva andre forteller - Vi legger til rette for samspill hvor barna får brukt språk til å skape gode relasjoner, undre seg og reflektere - Vi klapper stavelser	- Vi tilrettelegger for rollelek - Vi gir barna erfaring med ulike sjangere i bøker og lydbøker - Vi rimer og bruker tøyseord - Barna får erfaring med bokstaver, og gis begynnende kjennskap til skriftspråket - Vi legger til rette for at barna skal kunne uttrykke seg muntlig ved å fortelle sammenhengende om opplevelser - Gjennom Mitt valg og samtaler veileder vi barna til å sette ord på følelser og meninger - Vi jobber for at barna gjenkjenner navnet sitt

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal gi barn mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Alle barn skal få oppleve bevegelsesglede, matglede, mentalt og sosialt velvære (Rammeplanen 17 s. 49).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
- Vi legger til rette for lekemiljøer som inviterer barna til fysisk aktivitet - Vi bygger god fin- og grovmotorikk, inne og ute i all slags vær - Vi bruker kroppen og sansene som utgangspunkt til læring og lek - Vi går turer i nærmiljøet - Vi tilbyr barna variert og sunn mat, og har fokus på mest mulig rene råvarer - Vi har gode rutiner på hygiene som skaper gode vaner og mønstre for barna videre i livet - Gjennom benevnning, leker og sang setter vi ord på kroppsdelene	- Vi sørger for et godt psykososialt miljø gjennom gode samtaler, tilstedeværende voksne og «Mitt valg» - Vi har fokus på gode rutiner som bidrar til selvstendighet, gode vaner og hygiene - Vi tilbyr næringsrik og variert mat, samtaler og får kunnskap om hvor maten kommer fra - Vi bruker «Matjungelen» som verktøy til å gi kunnskap og skape nysgjerrighet og matglede, barna deltar i matlaging - Vi har arrangementer og tradisjoner hvor matopplevelser sammen er i fokus - Barna skal få ytterligere erfaringer med bevegelse og lek i ulendt terreng	- Vi lærer om menneskekroppen, kosthold og god hygiene - Barna er med på å tilberede måltider - Vi setter ord på egne og andres følelser - Vi setter grenser for egen kropp, og snakker om hva det betyr - Vi tilrettelegger for god balanse mellom aktivitet og hvile, basert på barnets behov - Barna øver på å beherske finmotoriske ferdigheter, f. eks å klippe etter en strek og blyantgrep - Barna skal få stimulere og utfordre sansene gjennom lek, regelleker og ulike morsomme aktiviteter - Selvstendighetstrening

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former, gis anledning til utforskning, undring og eksperimentering. Barna skal støttes i å være aktive og skape sine egne kunstneriske og kulturelle uttrykk, og at barna også får være sammen om det (Rammeplanen 17 s. 50).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
- Gjennom formingsaktiviteter skal barna få utforske ulike materialer og verktøy - Vi blir kjent med former og fargenavn - Vi vil utforske og skape glede gjennom sang og musikk, rim og regler - Musikkksamlinger - Vi skaper rom, er oppmerksomme og motiverer barna til å ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede 	- Vi utforsker og eksperimenterer med ulike farger og formingsmateriell - Vi har variert materiale tilgjengelig - Barna får ulike opplevelser og erfaringer gjennom samlinger og prosjekter med fokus på estetiske aktiviteter og kreative prosesser - Vi besøker Spydeberg kirke og blir kjent med kirkerommet - Vi får besøk av presten som har samlinger med kristent innhold - Vi bruker plattformen «Syngende barnehage» - Vi har en uke med fokus på samene, deres kultur og levesett - Musikkksamlinger	- Barna får bruke sine kreative evner - Gjennom ulike aktiviteter får barna oppleve musikk, dans, sang og drama - Vi utforsker ulike og mer avanserte teknikker innenfor forming - Barna får oppleve lokale, nasjonale og internasjonale kunst og kulturuttrykk - Vi bruker snekkerboden til å utforske ulike materialer og verktøy - Musikkksamlinger

Antall, rom og form

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, og stimulere barns undring og motivasjon for problemløsning. Fagområdet handler om å oppdage og utforske, og hjelpe barna i å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet (Rammeplanen 17).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
- Vi leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling - Vi undrer oss sammen om likheter, ulikheter, størrelse og antall - Vi lar barna leke med ulike former og puslespill, og setter ord og begreper på de ulike formene - Vi gir barna erfaring med sortering og sammenligning	- Vi gir barna kjennskap til telleramsen - Vi gir barna erfaringer med konstruksjonslek og ulike materialer - Vi tilbyr materiell som gir erfaring med klassifisering, sortering og sammenligning - Barna blir kjent med ulike former - Vi har ulike spill og aktiviteter som stimulerer til matematisk tenkning, som f. eks matlaging.	- Vi legger til rette for at barna skal få erfare, utforske og leke med tall, mengder, mønster, former og farger - Vi undrer oss over matematiske sammenhenger vi møter i hverdagen - Barna skal få kjennskap til tallrekken og tallbilder - Få kjennskap til førmatematiske begreper som beskriver mengde, form, kategorier mm - Barna skal delta i spill og leker med regler, for å utvikle forståelse for tur-taking, samarbeid, selvregulering og respekt for felles rammer

Etikk, religion og filosofi

Gjennom dette fagområdet skal barna få kjennskap til tradisjoner, fortellinger, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn. Vi skal skape interesse for samfunnets mangfold, og forståelse for andre menneskers livsverden (Rammeplanen 17 s. 55).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
- Vi bruker bøker, konkrete bibelfortellinger og eventyr til samtaler og undring rundt ulikheter, inkludering og fellesskap - Vi har samlinger med kristent innhold og bibelfortellinger (også med prest fra Spydeberg menighet) - Vi synger sanger med kristent innhold - Vi markerer de kristne høytidene, og ellers andre relevante høytider - Vi veileder barna i ulike situasjoner: hvordan vil vi være mot hverandre - Alle barna har familiehus med bilder av familie/dyr eller andre kjente ting hjemme fra	- Vi skaper rom for undring og samtaler om barns følelser, ulike opplevelser og tanker gjennom Mitt valg-samlinger - Vi utvikler forståelse for vennskap, omsorg, fellesskap og det å respektere hverandres forskjelligheter - Vi deltar på jul- og påskevandring i Spydeberg Kirke - Vi har jevnlig bibelfortellinger med prest, og ellers på avdelingen - Vi markerer de kristne høytidene og tradisjoner som er relevant for barna - Vi får innblikk i Barnekonvensjonen og Barns rettigheter	- Vi deltar på jule- og påskevandring i Spydeberg kirke - Jevnlige bibelsamlinger med prest fra Spydeberg menighet - Vi skaper rom for å snakke om livets gang (mennesker, dyr og natur) i et trygt fellesskap der tanker, følelser og spørsmål blir møtt med respekt og åpenhet - Vi gir barna tid og rom til å erfare og føre enkle samtaler om etiske leveregler og dilemmaer, respekt og toleranse - Vi snakker om hva som er virkelig og hva som er fantasi

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen. Vi skal legge til rette for at barna kan få varierte naturopplevelser gjennom de ulike årstidene, og opplever naturen som en arena for lek og læring (Rammeplanen 17 s. 52).

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
- Vi lar barna bli kjent med naturen i de forskjellige årstidene gjennom ulike metoder: samlingsstund, bøker, sanseopplevelser og formingsaktiviteter - Vi legger til rette for gode opplevelser i naturen i all slags vær - Vi blir kjent med nærområdet og naturen rundt Solbakken gjennom gå- og sykkelturner - Vi blir kjent med dyrelivet i naturen og nærmiljøet	- Vi utforsker naturen gjennom turer og lek i Hundremeterskogen - Vi opplever endringene i naturen - Vi gir barna kjennskap til vekster og dyr gjennom observasjon og samtaler - Vi gir barna begynnende forståelse for bærekraftig utvikling, og hvordan vi kan ta vare på naturen - Miljøvern: kildesortering, og vi plukker søppel på turer - Gjenbruk: vi lager ting av avfall - Vi utforsker og eksperimenterer med teknologi i lek og aktiviteter - Vi deltar i barnas utforsking med digitale verktøy	- Vi har fokus på bærekraftig utvikling og undrer oss over naturfenomener og endringer i naturen - Vi lager mat på bål - Vi lærer oss riktig påkledning til ulike årstider og vær - Vi gir barna kjennskap til planter og dyr - Vi bruker ulike teknikker for å eksperimentere - Vi legger til rette for avansert konstruksjonslek - Vi deltar i barnas utforsking med digitale verktøy, med Helsedirektoratets anbefalinger for skjermbruk i bunnen

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barna få kjennskap til eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barna skal gis erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker. (Rammeplanen 17 s. 56)

1-2 år	3-4 år	Skolestartere
- Vi blir kjent med Solbakken, og blir trygge ute og inne - Vi går turer i nærmiljøet - Vi henger opp «familiehus» fra barna - Vi skaper trygge og gode relasjoner, og tar oss tid til å lytte og ivareta barnas behov og ønsker. - Vi oppmuntrer barna til å medvirke i sin egen hverdag	- Vi går turer i nærmiljøet, til Hundremeterskogen, kirken og også ellers i bygda - Vi får kjennskap til samenes kultur - Vi gir barna kjennskap til FNs barnekonvensjon - Gjennom samling, lek og bøker gir vi innblikk i ulike yrker, tradisjoner og levesett i samfunnet - Vi har fokus på at alle opplever tilhørighet og glede i fellesskapet	- Barna skal få medvirke i egen hverdag f.eks. planlegging, evaluering og dokumentasjon - Vi går lengre turer i nærmiljøet og besøker ulike steder, f.eks. Hundremeterskogen, skolen og ellers i bygda - Barna skal få kjennskap til samenes kultur og levesett - Barna får være med i demokratiske avgjørelser i barnehagen - Vi gir barna kjennskap til FNs barnekonvensjon - Vi har fokus på at alle skal få oppleve tilhørighet og glede i fellesskapet

11. PEDAGOGISKE VERKTØY:

I tillegg til allmennpedagogikk og arbeidsmåter vi har skrevet om over har vi ulike pedagogiske verktøy i bruk:

Snakkepakka er et pedagogisk verktøy hvor formålet er å stimulere språket på en leken måte med konkrete figurer. Den er basert på områder som er nærværende i småbarns hverdag: f.eks. mat, kropp, klær, hus, og farger - og er i stor grad basert på ulike eventyr.

Språksprell er metodiske språkleker for 4-6 åringer. Gjennom språksprell får barna mulighet til å utvikle sin språklige bevissthet gjennom morsomme aktiviteter.

Gjennom de neste årene skal bli kjent med programmet **Class** gjennom Indre Østfold kommune. Her er fokuset på samspill mellom voksen og barn, og vi får trening i refleksjon over egen praksis i forhold til dette. Arbeidet vil kunne bidra til å fremme trivsel, læring og psykisk helse. I samarbeid med Lions i Spydeberg har vi blitt opplært i **Mitt Valg**, et program som dreier seg om utvikling av sosiale og emosjonelle ferdigheter. Det inngår som en viktig del av vårt forebyggende arbeid.

Steg for steg er også et program for utvikling av sosiale og emosjonelle ferdigheter, og dette brukes spesielt med førskolebarna.

Vi er en «**Syngende barnehage**», og bruker inspirasjon herfra i arbeidet vårt med sang og musikk.

12. LIVET PÅ SOLBAKKEN

Her på Solbakken gjør vi mye fint sammen. I tillegg til å være her på huset er vi også glade i å gå på turer. Vi er så heldige å få låne et flott skogsområde av Marthine Unnerud, som vi kaller *Hundremeterskogen*. Det er spennende å se hvordan skogen endrer seg med årstidene. På høsten plukker vi bær, vi ser etter dyrespor på vinteren og ser hvordan skogen våkner til nytt liv på våren. Her fortelles historier rundt bålet, det stekes ostesmørbrød og det er tid for god lek.

Et annet fint innslag for oss er når *Lisa* har musikksamlinger med oss. Jevnlig møter hun barna på de ulike avdelingene. Hun synger sanger etter årstider og høytider, og har i tillegg flere kristne barnesanger. Barna får prøve seg med instrumenter, og det er mye bevegelse og glede.

Jevnlig får vi også besøk av *Trude prest*, som formidler historier fra Bibelen til oss. Sammen med henne lærer vi mye, og vi synger, snakker og undrer oss over mye forskjellig. Samarbeidet med Kirken i Spydeberg er veldig godt, og ellers i året besøker vi kirken på ulike vandringer og til høytider.

13. OVERGANGER – tilvenning

Å begynne i barnehage er en stor overgang i et barns liv, og vi bruker god tid på å bli kjent med både barn og foreldre i denne perioden. De aller fleste nye barn starter hos oss i august, og vi har i de første høstmånedene et stort fokus på at både nye og «gamle» barn skal få det fint sammen på avdelingen.

I forkant av oppstart inviterer vi nye foreldre til foreldremøte på Solbakken. Vi gir informasjon om rutiner og tilvenningsperioden, og avklarer både våre og foreldres forventninger og spørsmål. Vi inviterer også nye barn og foreldre til besøk før oppstart. Vi tenker at det er fint å begynne å bygge relasjoner tidlig – noe av det viktigste for en god barnehagehverdag er at vi får tillit og trygghet til hverandre.

Også overgangen til ny avdeling er viktig. Vi starter tidlig med besøk til nye avdelinger, hvor barna blir kjent med lokalene, barna og de voksne som jobber der. Vi erfarer at denne forberedelsen gjør at barna blir motiverte for overgangen, og at det er litt tryggere å starte på ny avdeling. Vi inviterer til foreldremøte før oppstart, og pedagogiske ledere på ny og gammel avdeling kommuniserer godt for å gjøre overgangen trygg og god.

14. FØRSKOLEGRUPPA

Barna som går siste året i barnehagen før skolestart kaller vi Klubben. Vi ønsker at barna skal ha et fint avsluttende år i barnehagen, og i tillegg bli best mulig rustet for det som venter dem videre i både skolen og livet.

Ukentlig gjennom det siste barnehageåret har Klubben egne samlinger. De har skoleforberedende aktiviteter hvor de blir kjent med tall og bokstaver, og vi leker regelleker. Lek, ulike forsøk og kunstprosjekt er også en del av opplegget. Klubben går på egne turer til Hundremeterskogen, og etter jul går vi også jevnlig til Spydeberg skole for gymsallek og moro. Vi har også turer til Hovin skole, slik at barna får kjennskap til begge skolene i Spydeberg.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE:

Indre Østfold kommune har en felles plan for barnehagene og skolene, for å sikre en god og trygg overgang. Vi har besøksdager til Spydeberg og Hovin skole. Dette er for å gjøre barna så trygge som mulig, og bli litt kjent i det miljøet som møter dem etter sommeren.

15. PRAKTISK INFORMASJON

Hjemmeside: <https://solbakken-spydeberg.barnehage.no>

E-post: styrer@solbakkenspydeberg.no

Telefonliste:

Kosekroken:	974 22 106
Bakkebygrenda:	971 04 320
Villa Villekulla:	488 99 757
Styrer Mina:	458 79 140

